

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petiti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Čehi in konfesionalne debate.

Nikakor majheno zadovoljstvo nam je način, kako se izražujejo večji češki narodni časopisi o zvršetku posvetovanja konfesionalnih postav v državnem zboru. Po pravici povedano, bali smo se, da si znamo iz brezštevilnih izjav, da Čehi niso klerikalci in reakcionarci, temuč svobodomiseln narod, da bodo ipak iz oportunitete in zarinenosti v pasivno politiko in strogo protivnost proti državnemu zboru, — osebno staročeški organi naravnost z opozicijo črne pravne stranke potegovali. A češke novine, ki so nam došle, prepričajo nas protivnega. Menda ustrezemo bralcem, ako glavne glasove iz vseh večjih čeških novin od srede 11. marca posnamemo.

Najprej vzemimo članek dnevnika „Posel z Praby“, in sicer zaradi tega, ker je ta narodni časopis tako rekoč nekako neutralen in objektivni med Staro- in Mladočehi, da si se bolj na staročeško stran nagiblje. „P. z P.“ pravi: „Uže število pri glasovanju kaže, da nij cela opozicija proti konfesionalnim postavam glasovala. To nikakor nij obžalovati. Verski nazori in verska stališča nijso nikakor del opozicijskega programa, kakor je bil sklenen na zadnjem federalističnem shodu. Vsaka stranka ima tedaj svobodo, da glasuje po svojem prepričanju, in če je ta ali oni opozicijski poslanec glasoval za predlogo, to je njegova stvar in nihče ga ne sme dolžiti, da je porušil opozicijsko solidarnost. Poljski klub je torej pametno ravnal, ko je dal svojim udom prosto roko v tem vprašanju. Med onimi, ki so glasovali proti konfesionalnim predlogom, bili so tudi taki, ki so glasovali

tako iz družih uzrokov nego iz onih, ki iz konkordata in cerkvenih sprav izvirajo.“ Na dalje „P. z P.“ ugovarja onim, ki bi hoteli misliti, da bi narod češki mogel glasovati iz nesvobodomiselnosti, nego so bili k večjemu nekateri Čehi zaradi tega proti, ker menijo, da vlada hoče duhovnike porabiti proti državopravni opoziciji. Sicer pa „P. z P.“ pritrudi, da si opozicija nij pridobila nikacih latorjevih vencev v debati.

Jako odločneje govore „Narodni Listy“, ki v svojem članku konstatirajo, da so pri tej debati ultramontanci popolnem potolčeni. „Ultramontani so pomagali cislajtanizmu k novi slavi; uže od početka boja so bili gospodje brambovi konkordata pobiti. Ko bi bili pametni, terjali bi bili svobodni ameriški cerkveni sistem: „svobodno cerkev v svobodni državi“. Stem bi bili cislajtanski liberalizem osramotili. To bi bilo več izdalo nego Greuterjevo lamentiranje in Hohenwartovo iskanje nekih decemberskih paragrafov ... Stranka, ki pravno veljavnost onega konkordata zagovarja, katerega je Bachov absolutizem brez dovoljenja narodov uvel, ne zasluži druge osode nego one, ki jo je doletela pri glasovanju. Kleti novodobno omiko: gospodje s tem se dan denes ne dobiva več sočuta. Dokler ultramontani sami hočejo vladati v državi, nemajo pravice tega očitati ustavskom. Sicer pa v cerkvi res vlada le od jezuitov obkoljeni papež z nekoliko škofi, nižje duhovenstvo uže ne sme nič govoriti.“ H koncu „Nar. Listy“ nevoljo izrekajo, da je na Češkem sploh še kak narodnjak, ki hoče, da bi Čehi s tako stranko hodili!

„Politik“ se sicer nekoliko zviija, a ven-

dar klerikalcem, kakor so v državnem zboru ropotali, nikakor ne pritrjuje, temuč „principijelno samo opazuje“ ta boj. Ona neče trditi, da bile te predloge absolutno državni nevarne; njej se zdi, da nij noben govornik k stvari dobro govoril, torej tudi od opozicije nobeden. „Neresnična je misel, da bi bil konkordat zakonit pripomoček za podložnost države nasproti cerkvi. Bil je le aparat za pokorščino.“ „Pol.“ torej misli, da le iz političnega in narodnega uzroka postava nij dobra, cerkveno stališče odbija.

Tudi „Pokrok“ govori o konfesionalni debati, a z nobeno besedo ne pritrjuje klerikalcem, temuč se ogiblje tega vprašanja, pa rajši piše proti dr. Razlagovi izjavi o „preveliki avtonomiji“. O tem pišemo in „Pokr.“ odgovorimo prihodnjič. — Denes samo to konstatujemo, da naši slovenski klerikalci in „stari“ pač med Čehi političnih zaveznikov tudi nemajo, če prav se radi nanje sklicujejo, kadar so v veliki sili.

Konfesionalne postave v državnem zboru.

Z Dunaja 10. marca. [Izv. dop.]

Specijalna debata se je po štiri-dnevni generalni debati včeraj začela, a kakor se kaže, utegne prav obširna biti. Precej k 1. §. so se vpisali štiri govorniki, k 2. §. pa osem, med njimi tudi slovenski poslanec Pfeifer.

§. 1. in 2. določujeta lastnosti, katere mora imeti duhovnik, da dobi kako cerkveno službo ali župnijo. Država namreč zahteva: avstrijsko državljanstvo, brezmadežno obnašanje v npravnem in državljanskem (!) (staatsbürgerlich) oziru in ono posebno spodobnost, katero je za gotovo cerkvene službe in žup-

Listek.

Narodne pripovedke.

(Izgledi ogerske in štajerske slovenščine.)

(Priobčuje prof. M. Valjavec.)

(Razrečja slovenskega jezika so še slabo znana in malo opisana a vendar je stvar za sam jezik potrebna. Razrečje je pa najboljše moči posneti iz govora prostega ljudstva. Zato sem namenil nekoliko narodnih pripovedek iz Ogerskega in Štajerskega obznaniti v „Slovenskem Narodu“; če ravno „Narod“ nij pravo mesto za take stvari, vendar ne bo nikomur na kvar, pač pa meni ali tebi po godu, če se nam pove kaka pripovedica tako, kakor jo je pripovedovalec pravil in slušavec zapisal. Pripovedi iz Ogerskega sem dobil od dveh učencev, eden se piše za Rengjela, a drugemu več ne vem imena. Rengjela se je narodil v Naršincih in

je stopil konec četrte šole med fratre ali frančiškane, a drugi je bil domá iz slovenske Bistric. Ona sta mi pripovedke najpred pripovedala in po tem napisala tako na tanko po govoru svojega rojstnega kraja, kolikor le jima je bilo moči. Isto tako so dobljene tudi pripovedke iz Štajerskega od učencev, kateri so se v Varaždinu školali. Žalim le, da naglasa nisem mogel zaznamenjati. Glede ogersčine moram samo to reči, da e, i in ü radi dobivajo j za seboj kedar so dolgi, in nosnik o pa postaja ou. Sploh mi je napomenoti še to, da se m na početku besed po Ogerskem in sem ter tja po Štajerskem glasi zlo kakor n. Druge posebnosti in lastnosti pa bo vsak videl in bral na samih pripovedstih. — Še pa žalim, da mi je Rengjela tako neutegoma nenauidna sreča umaknola, kajti za tega darovitega mladeniča sem imel velik up, da bom izvedel od njega mnogo znamenitega in takega, o čemer ne bi mogel posumnjiti, da nij res tako, kakor bi mi bil

povedal. Ali pustimo to in poslušajmo pripovedke.)

1. Kraljica i njen sin.

(Noršinci.)

Eden krao meo je ednoga siná, ali on je rano mrno pa je svojoj ženi ino sinu njao králestvo. Sin je bilo ešče premládi pa je zá to materi pravo: mati, jaz san mládi pa nemren krao biti, nego odajva kaj mavá pa ideva po svejti. Mati je ná to privolila pa odála vse, samo si je edne kolese, štiri konje ino ednoga lapca zadržála šteri bi nje vozo. Gda sta že dugo odila potrošila sta vse pej-neze a najsledi sta mogla ešče konje i kolese odati a lapca pústiti pa peški oditi. Zdaj prijdeta v eden velki long gde sta drugo nej vidla kak firmamentum. Njeva ideta den i noč, ali nigdár sta nej mogla ž njega priiti. Na ednouk prijdeta k ednomi gradi. Pred dverami vijdeta dva oroslana gde sta nikoga nej vó niti notri pústila; na stubaj so med-

nije predpisano. Oba paragrafa se ob enem obravnavata in ker je po 4. govorniku konec debate sklenen, g. Pfeifer ne dobi več besede k temu paragrafu, pa si pridrži pri 6. §. govoriti, pri katerem je denes res besedo dobil in govoril. A o tem pozneje.

Proti 1. in 2. §. imata Poljaka Kozlovski in Krzezunovič dolge govore, katera sta si menda bila pripravila za generalno debato, isto tako Demel od levece. Poljakom odgovori rusinski župnik Naumovič.

Naumovič častivredni mož z dolgimi lasmi je rusinski pisatelj popularnih knjig, izdatelj dveh rusinskih časnikov, in snuje zdaj društvo po izgledu našega Mohorjevega. On je iskren Slovan, vnet katoliški duhovnik, a ne pozna one fanatične nestrp-ljivosti, katera se je žalibog po pritisku graškega škofa Zwergerja zasejala v posled-njih letih tudi med naše slovenske du-hovnike. Ker je ta govor prišel iz ust slovenskega katoliškega duhovnika in ker iz njega veje oni dub, ki je nekdanj tudi po Slovenskem zedinil vse moči posvetne in duhovne k narodnemu delovanju, priobčim iz njega glavne stvari.

„Ker se mi, rusinski poslanci, pravi ka-toliški župnik Naumovič, udeležimo pri spe-cijalni debati o konfesionalnih postavah, da si je večina naših poslancev duhovenskega stanu, treba se nam zdi, da oddamo neke izjave, a ne zategadelj, da bi od sebe od-bacnili natančevanja in dolženja od neke na-sprotne strani, nego iz dolžnosti do katoliške cerkve, do našega višjega pastirja in do svojih volilcev, ki so katoliške vere. Tudi mi sto-jimo na stališči katolicizma, tudi mi smo zvesti sinovi katoliške cerkve, s katero smo iz početka 18. stoletja po cerkveni uniji zvezani.

„A mi smatramo katoliško cerkev kot božjo vesoljno ustanovo, katera z vsako dr-žavno formo more shajati in katera je vselej poklicana, da zraven svojega višjega poklica tudi podpira od države zaželeno razsvitlenost (aufklärung), pravno in požlahnjenje člo-veštva. — Ko je naš narod po razdeljenji Poljske prišel pred 100 leti pod avstrijsko vlado, bila je naša cerkev blizu propada, pregnana in zaničevana, naše duhovenstvo brez višje omike, nevedno in siromašno. Ve-selimo se, da je ta generacija naših duhov-

nikov po nekih desetletjih izumrla in da imamo zdaj duhovnike, kateri morejo zado-stovati vsem zahtevam, ki se stavijo do njih v smislu kulturne države, kakoršna je Av-strija in da se naši duhovniki lahko glede njihove splošne omike merijo z vsakim du-hovenstvom v Evropi.“

Potem hvali Naumovič spomin nepozab-ljivega cesarja Josip II, kateri je uže tačas spoznal, da omikani, sposobni, svojega viso-kega poklica zavedni duhovenski stan je pod-loga državnega blagostanja. Hvaležno se spominja seminarija v Lvovu, od cesarja Jo-sipa II. ustanovljenega, kjer je izvršil filo-zofične in teologične studije in se učil ljubiti boga in svojega bližnjega, ljubiti svojo ožjo in daljšo domovino.

„Mi še moremo izreči, da bi mi in naš narod ne priznali teh postav, kajti tak izrek bi bil proti našemu katoliškemu čutstvu, proti našemu državljanskemu mišljenju. V nobeni obločbi postav ne najdemo kakšnega na-pada na pravo bistvo katoliške cerkve in če prav se ostrost postav pri naših sedanjih deželnih razmerah utegne proti nam obračati, vendar upamo, da kmalu stopijo tudi pri nas na mesto nedostatek resnične pravne razmere. Nam še na misel ne pride, da bi državni zbor ne bil kompetenten, sklepati o teh po-stavah.

Na očitane Krzezunoviča, da se na Ruskem hudo proganjajo katoliki in silijo postati pravovercem, odgovarja Naumovič, da o tem nij oficijelnih poročil. Kolikor je njemu znano, se tam le grški ritus purificira. Govornik očita Poljakom njihovo postopanje proti Rusinom v gališkem deželnem zboru in še enkrat izreka, da se Rusinom predložena konfesionalna postava nikakor ne zdi nevarna za katoliško cerkev in da bodo zanjo gla-sovali.

Želel bi, da bi naši slovenski brez-domovinski „pravnarji“ slišali mili glas tega čestitega starca in se učili od njega, ljubiti narod in domovino in biti oznanje-valci prave krščanske ljubezni, a ne po-litični bujskači.

Prvi in 2. paragraf sta bila nespreme-njena sprejeta; proti točki, katera zahteva državljansko „neomadeženost“, so slovenski poslanci glasovali, ker daje vladi preveliko oblast pri nastavljenji duhovnikov.

je sin jao i pio pitao je mater zakaj zdaj telko jejo i pijéjo, a ona je prav'la: ka ne vejš da je dnes tvoje krstno ime? Gda je on pijan ležao, prišao je divji krao, 'skopao njemi je ouči, zlio meč pa ga je odnesao na srejdino logá. Divji krao ino mati sta se zdaj veselija ar je nej bilou siná. Med tem toga njámo mater i krala. Siná sta dva medveda najšla pa sta ga odnesla v edno jamo pa naprav'la od veja edno hito kama sta ga djalá. Tti so 'odili jagri pa vidli medveda gda je v jamo šou. Idejo gledat, ali ovo, vidijo slejpoga notri. Oni ga pitajo od keč je pa ka tti dela, jeli šče ž njimi iti. On je pravo: jaz bi šou ali medvede ne morem eti pústiti ar so mi že telko do-broga napravili. Pa ščemo medvede tdi z nami 'zeti, odgovorili so. Oni so je se'ofzeli pa v eden varaš odpelali. Oni so njemi dá-dali hižo gde bi se držao ali je on pravo: jaz ne mren biti brez medvedov, nego mi dajte mesto raj v püngradi. Tou je doubó. Za kratki čas prišla je záповid da more

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 13. marca.

V **državnem zboru** sta pri špe-cijalni debati 11. t. m. govorila tudi slo-venska poslanca dr. Razlag in V. Pfeifer. Ker itak pričakujemo od svojega dunajskega poročevalca za jutranji list ob-širnejega izvestja, menimo, da nam i ta dva govora v celoti pošlje.

V seji 12. marca so se pri nadaljevanji špe-cijalne debate sprejeli na dalje paragrafi do §. 22. Denes se debata nadaljuje.

Dunajski občinski zbor je sklenil ministerstvu in državnemu zboru zaradi raz-prav o konfesionalnih postavah zahvalo iz-reči. — Isto tako je občinski zbor v Lincu in deželni odbor nemške večine češkega dež. zbora poslal enake zahvalnice. S tem je znamenje dano in množile se bodo po stari šabloni enake, sicer dobre in koristne, izjave od vseh strani.

Češki volilci v Raudnici in Melniku podpisujejo baje nezaupnico svojemu poslancu knezu Jurju Lobkovicu, ker je v katoliško-političnem društvu Husa grdil.

Hrvatskemu „Obzoru“ se iz za-nesljivega vira piše iz Radgone, da je naš minister trgovine rekel, da za to ne bode z železnico Beč- Novi ničesá, ker ogerska vlada neče, da bi bili Hrvati zvezani z Du-najem. — Lepa magjarska skrb za materialni blagor bratov Hrvatov!

Med **Andrassy**-jem in vojnim mini-strom Kuhnem je nastal baje prepir zavoljo nadaljevanja zidanj vojnih trdnjav v Galiciji. Andrassy se boji Rusiji zameriti se, Kuhn pak odgovarja: dogovori se menjavajo, trdnjave ostanejo.

Na **Ogerskem** bode ministerska kriza komaj še koncem tega tedna končana. Kot gotovo se ima smatrati, da bode minister-stvo sestavljeno iz vodjev raznih zmernejših magjarskih strank. Cesar se dozda še nij odločil. — Pri Deaku, katerega je cesar obiskal v njegovem stanovanji, mudil se je 12 minut.

Vnanje države.

Francoski minister Broglie je ko-misiji trideseterih podal nekatere točke ti-koma organiziranja druge komore. Broglie hoče, da tretjino senatorjev vlada imenuje, dve tretjini pa generalni svetovalci. Vlada pa pri tem nasvetovanji ne misli na sedanje generalne svetnike, nego na one, ki se imajo izvoliti na podlagi nove reakcionarne vo-lilne postav, po kateri izgubi nad tri mi-lijone državljanov volilno pravico. S tem, da ima senatorji prezident postati tudi prezident republike, pa misli Broglie vojvodi d' Aumale

vedi a gori vucké. Orosáni so ergülili a vucké túlili tak da je strašno bilou čüti ar so trnok lačni bilij a vü je nanč eden nej smeo iti ar bi ga divji krao vmouro. Gda sta tou vidla, odijdela malo dale pa tan naj-deta eden kamen, na šteron je bilou napij-sano: pod etin kamnon spij divji krao, što bi njemi meč zlio te bi on bilo krao od divji' stvari. Sin je zlio nož pa rezao kamen ar je bilo me'ki kak repa, te je zlio. meč pa odišao nazaj v grad. Tan so se njemi kak nouvomi krali divje stvari poklonile a on je nje vü pústo. Zdaj je šou z materjov gle-dat po gradi, nindri je nikaj nej najšo, samo v ednoj hiži dvej dek-le v kmici cilou blejde štere je divji krao zápro. On njin dá jesti pa pústij domou. Sledi je on vsigdar na streljanje 'odo pa meč se'of noso a mati je domá kújala. A zdaj je divji krao 'odo k materi gda je znao da je sin nej domá i tak je ednouk nagučao mater, naj priprávi dosta jesti pa piti pa gda pride domou naj ga dobro opi-je. Ona je tak napravila. Gda

vsaki betežnik v špitao iti. On je zdaj med-vedon zafalo za dobrou to pa so tak oni ža-losno odišli v long, on pa v špitao. On si je vsigdar popejvao kak v longi v gradi tak tti, a tti je bijla tista dekla štero je on oslou-bodo 'z grada pa je čütila da on popejva. Sledi ga je 'zela za moža. Njeni oča i mati nejsta radija bila da slejpoga moža má zato so podkopali püngrád, ar je on pálik v pün-gradi bito i s svojov ženouv, te so ga šteli v lúft pústiti. Edno gojdno priletijta dvej vrane, edna pravi: zdaj je takša rosa da što si očíj namáže da de včasi vido, on s prstou namaže i vido je. Drtijga je pravla: tebé ščeje v lúft pústiti. On včasi odijde vü. Zdaj so veseli gratali oča i mati. On je odišao zdaj k svojoj materi v long pa te je ravno nej bilou krala domá, zlio je meč pá gda je krao domou pišao zápro je mater ino krala v edno hižo v šteroj sta tdi mrlá a on je živjo ešče dugo s svojov ženouv.

(Dalje prihodnjíč.)

odpreti vratica, skozi katera bi ta splezal republiko na čelo. — Petinštirideset poslancev, monarhisti in Bretoni, je sklenilo predložiti narodni zbornici predlog, ki bi očital Gambetti, da je med vojsko nacionalno obrambo političnim težnjam podrejal. Tudi sploh se zoper Gambetto in njegove prijatelje komplotira.

V Madridu se niso zadnje izgube Morionesove kar nič ustrašili. Neki *spanjski* list piše: Mi nismo obupali. General Moriones je zahteval šest novih bataljonov, mi smo mu jih poslali takoj dvanajst. Hotel je nekaj novih baterij, pa jih je odšlo štirikrat toliko proti severju. — Nekateri vnanje oblasti so se, kakor „Epoca“ pripoveduje, izrekle proti blokadi kantabriške obali. Serano je zato z dekretom od 2. marca blokado odpravil. — V Granadi se kaže kantonalistično gibanje.

Te dni je prinesel *nemški* klerikalni glavni list „Germania“ članek (baje od voditelja ultramontanecv pisan), v katerem se dokazuje, da Bismarck mora tudi Avstrijo osvojiti, da bode Nemčija gotova. Omenjeni list piše: „Po našem menenju nij Nemčije brez Avstrije. To nij morebiti „velikonemško“ sanjarstvo, nego politična potrebnost. Ako se hoče Avstrijo izključiti iz Nemčije, no, potem naj se ne trdi, da tako konstruirana Nemčija počiva na nacionalni podlagi. Ako Bismarck res nikakor noče Avstrije anektirati, potem se nam ne more za zlo jemati, ako trdimo, da je Nemško le razširjena Prusija, ki se bo nekolička časa „Nemško“ imenovala. Bismarckova politika je potem popolnem partikularistična, njegove dosedanje vojske so roparske vojske.“

Dopisi.

Iz slovenskega štajerja 12. marca. [Izv. dop.] Organ naših pravnarjev „Gospodar“ je izgubil nekaj svoje divjosti in piše dostojnejše, tako da se vsaj brati da, akoravno so njegovi uki neprebavljivi in ne izpušča rad prilike, vščipniti kjer le more one slovenske poslance, ki niso pred vsem za Rim in duhovenske koristi zavzeti, potem še le za narod. — A vaš ljubljanski Bleiweisov časnik, nekda tudi med nami spoštovane „Novice“ ne morejo nehati, da ne bi od tedna do tedna zbadale in grdile našega slovenskega poslanca dr. Vošnjaka. Tako tudi zadnji, ravnokar mi v roke došli list „Novic“ zopet pogreva bogve kolikokrat ponavljano neslanost in neumnost, da so Vošnjaka volili „nemčurji“. Čemu neki to? Ali Bleiweis na svojo starost ne ve več, da smo dr. Vošnjaka volili v čisto slovenskem okraju, da nemških volilcev pri nas niti toliko nij, kakor tam, kjer je on kedaj voljen bil, ko je še malo več narodne pameti in menj osobne zagrizenosti in neumnega nepatrijotičnega žolča imel? Pa tudi ko bi res bili sami Nemci in „nemčurji“ in ne rojeni Slovenci dr. Vošnjaka volili, no, kaj potem? Vsak pameten narodnjak bo vesel, in mora vesel biti, da bi le dosti tacihi Nemcev ali „nemčurjev“ med nami živelo, ki bodo ali bi volili moše za poslance, ki tako strogo zastopajo naše narodne pravice, kakor jih je in jih bo vselej naš vrli dr. Vošnjak.

Iz Brežic 12. marca. [Izv. dopis.] Učiteljsko društvo sevnškega, kozjanskega in breškega okraja je imelo 5. t. m. učiteljski shod v Sevnici. G. Dernjač, nadučitelj sevnški razklada svoje opazovanje na dunajski razstavi, kar pedagogično, in tudi nekoliko, kar znanstveno polje zadeva. Načelnik društva g. F. Jamšek prednaša o zemljepisji, v

ljudski šoli. — H koncu breški učitelj gosp. Jože Poljanec naznanja svojim kolegom, da se snuje odbor za slovensko štajersko učiteljsko društvo, ter da dobimo zopet svoj prepotrebni pedagogični organ „Slov. Učitelja“, katerega bode to društvo izdajalo. Potem vpraša za menenje učiteljev, če so pri volji k temu društvu pristopiti. Vsi navzoči učitelji vstanejo ter se izjavi, da hočejo to društvo podpirati. Nadalje omenjeni zapisnikar tudi predlaga, da se zapisniki vsaj našega društva v slovenskem jeziku pišejo, kar je bilo enoglasno sprejeto. — Vse to je veselo znamenje budnega duha, ki v našem učiteljstvu vlada.

Opomniti še imam, da je bil ta pot naš shod bolj slabo obiskan, nego drugekrat. Temu je gotovo kriva velika daljavo nekolihih udov. Uljudno vas tedaj kolege, ki imate gojiti simpatijo za narodni šolski napredek, vas, ki delate na polji izobraženja, povabim, da se v prihodnje sej bolj obilno udeležujete.

Domače stvari.

— (Kmetijski listi.) Slovensko časništvo je obogatelo zopet za en nov časnik. Koroško kmetijsko društvo je namreč pri zadnjem občnem zboru sklenilo, svoj organ tudi v slovenskem jeziku izdajati. Ta sklep je gotovo vse hvale vreden in nas jako veseli. S tem sklepom je društvo pokazalo, da mu je res mar za vsestransko povzdigo kmetijstva, ne samo med nemškimi ampak tudi med slovenskimi kmetovalci koroške dežele. Pridobilo si bo društvo zdaj gotovo veliko novih udov med Slovenci, kar mi iz srca želimo. Veseli nas pa, da so gospodje v odboru kmetijskega društva vendar enkrat začeli spoznavati in priznavati, da je napredek katerikoli reči le na podlagi materinega jezika mogoč. Da bi le tudi po drugih krogih, kakor pri deželnem zboru, pri šolah, pri uradnih, kmalu do prepričanja prišli, da ponemčevanje nij napredek, ampak s ponemčevanjem se napredek zavira, ljudstvo trapi in pači. „Kmetijski listi“ izhajajo vsakega meseca po dvakrat, prva številka je že izšla. Prijatelje kmetijstva prosimo, da jim pot gladijo med ljudstvom. „Besednik.“

— (Vojaško) premikanje bode v maji za naše kraje tako: Lovski bataljon št. 7. (Ljubljana) iz Reke v Novomesto; št. 19. iz Novega mesta v Celje; št. 20. iz Celja v Maribor; št. 27 iz Maribora v Judenburg. — Infanterija: št. 22. (tržaška okolica) iz Dobrovnika v Gorico; št. 52. iz Gorice v Gradec; št. 16. v Trst; št. 48. iz Trsta v Zagreb.

— (Iz Šmartnega) pri Vurmbergu se piše „Slov. Gosp.“: Andrej Kunač, kovač. 23 let star, sin bogatih km. staršev pri sv. Marjeti na Pesnici, se je pred 4 tedni k nam priženil. Vzel je pošteno 30letno hčer rajnega kovača Petriča, pri katerem se je bil A. Kunač nekaj let popred svojega rokodelstva izučil. Po poroki pri sv. Marjeti se preseli pred 4 tedni Kunač na svoje novo posestvo v Ciglencah, pri katerem je že od nekda kovačnica. Brž v prvih dnevih svojega zakonca je A. Kunač, kakor spričujejo njegovi sosedi, svojo ženo Ančko in staro njeno 70letno mater že pretepaval tako, da ste bili prisiljeni enkrat v temni noči od hiše pobegniti. V svoji kovačnici še dozda A. Kunač nij začel ničesar delati; mesto dela

pa je pridno zahajal v krčmo. 6. marca zvečer proti 11. uri pride A. Kunač iz omenjene krčme proti svojemu domu, od katerega vidi, kakor pravi, dva človeka bežati. Misle, da sta tatova, ustrela za njima in zgineta. Potem gre k sosedu in ga prosi, naj gre z njim gledat, kaj se je v hramu zgodilo, češ, da se boji, da so tatovi v njem. Ko v hišo stopita, najdeta vse tri hišne prebivalce mrtve ležati. V prvi izbi leži v postelji 70letna vdova, poleg nje njena rejenka in vnukinja Sletna Ana Kolarič, v drugi izbi pa mrtva mlada žena Kunačeva. Popoldan ob pol 3 se začne sodnijska preiskava po preiskovalnem sodniku g. Peharcu iz Maribora, ki je trajala od 1/3. ure popoldan do 5. ure v nedeljo jutro. Ker so vse reči v hramu in zunaj hrama nepremaknjene bile, tudi ničesar poškodovanega najti nij bilo, ni misliti, da bi bili roparji strašnega umora krivi. Jako sumljiv je A. Kunač sam, katerega je dal sodnik zgrabit in v Maribor odpeljati. 9. t. m. popoldne so bila trupla umorjenih od zdravnikov preiskana in rane popisane. Sletna Ana Kolarič ima na glavi 10 večjih ran, in vrh tega še 20 manjših, toraj vseh skupaj 30 ran! Naj huje pa je razmesarjena mlada žena sama. — Žalostno je bilo gledati, kako so v slovesnem sprevodu trupla treh umorjenih na pokopališče zanesli, in vse tri v eden grob položili, da nedolžni otrok leži na sredi med svojo babico in tetico. —

— (Odlikovanje.) Mesarski blapec Janez Koman v Ljubljani je bil 7. februarja necega slepega berača Petra Vrečarja iz Ljubljane izlekel in smrti rešil. Za to mu je dala dež. vlada postavno talijo. — Bilo bi morda še bolje, ko bi bila vlada starega berača obdarila.

— (Požar.) Pogorelo je 8. t. m. na Grezupljem poslopje J. Janežičevo in sosedovo. Škode je nad 5000 gld. Isti dan je gorelo blizu Žuženberka v Stranski vasi, pri Fr. Logarji in Leganu, škode je za 1880 gold.

Razne vesti.

* (Nesreča pred sodiščem.) V Novem Jičini na Češkem je bila 6. t. m. porotna sodba. Velika množica radovednih poslušalcev se zbere na galeriji. Galerija se udere in vsi padejo na dvorišče. 20 ljudi je teško ranjenih, 4 bode umrli, mnogo pa je lahko ranjenih. Ko smo v zadnjič v Ljubljani v sodišči natlačeni stali, rekel nam je na uho navzoč izveden strokovnjak stavbar: prav lahko je mogoče, da se stari strop pod našimi nogami uderé.

* (Steklih psov) je na Dunaji čedalje več, in skoraj v vseh okrajih. Čudno je, da se ta bolezen v tem letnem času tako širi. Gotovo je tega liberalizem kriv, ka-li?

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalessière du Barry

v Londonu.

Izvrstno zdravilo Revalessière du Barry odstrani vse bolezni, ki se leku zoperstavljajo, namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučih, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico, in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovala:

Spričevalo št. 68.471.

Prunetto pri Mondovi,
26. oktobra 1869.

Moj gospod! Morem vas zagotoviti, da odkar žudovito Revalesciere du Barry rabim, to je od dveh let, niti nadležnosti svoje starosti, niti teže svojih 84 let več ne čutim. Moje noge so zopet šibke postale, moj pogled je tako dober, da ne potrebujem očal; moj želodec je močen, kakor bi bil 30 let star, — s kratka, čutim se pomlajen; jaz pridigujem, spovedujem, obiskujem bolnike, potujem precej daleč peš, čutim svoj um jasn in svoj spomin očvrst. Prosim Vas, to izpoved objaviti, kjer in kakor hočete. Vam zelo udani

Abbé Peter Castelli,
Bach-es-Theol. in župnik v Prunettu,
okrog Mondovi.

Spričevalo št. 75.705.

Dunaj, Praterstrasse 22.
maja 1871.

Jaz sem Vam hvalo dolžen za prosep, katerega je Vaša Revalesciere pri meni napravila. Trpel sem namreč na želodnem krču, kašlju in driski, od kojega me je Vaše izvrstno zdravilo odročilo.

L. Grosmann.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesciere pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlje. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaju, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Maier, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Lubrau Diechtel & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Moris, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetih.

Dunajska borza 13. marca.

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	75	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	75
1860 drž. posojilo	103	"	75
Akcije narodne banke	970	"	"
Kreditne akcije	233	"	75
London	111	"	50
Napol.	8	"	89
C. k. cekini	—	"	—
Srebro	105	"	35

Marija Drenik

si jemlje čast priporočati svojo

kupčijo v Ljubljani na narodnem trgu, števil. 32

poleg nunske cerkve, ter zagotavlja nizke cene in naglo izvršitev častitih naročil.

Zaloga

priležitih in izdelanih stikarij, na kanavas, papir, sukno i. d.

Vsake vrste volnate preje. Volne za stikanje, pletenje, kvačkanje (hekkanje.)

Priprave za stikanje s svilijo, šenilijo, zlatom in jagodi (perlin.)

Platnenih trakov, krilnih robcev, gumb, škarij i. t. d.

Svile v kiticah in navitkih, potem niti (evirn) kineški in mašinski, v raznovrstnih barvah in plemenih.

Na povolno zbiranje so jeklene, košene in lesene budalke in igle za šivanje, pletenje, vezanje i. t. d.

Razno usnjasto blago, žepnice i. d.

Leseni izdelki, umetno zrezani ali leskani, pr. držala za obleko, ključ, ročne prti, knjige; oklepi za podobice i. t. d. (66—1)

Galanterijsko blago, bizoterije, po najnovejšem okusu, in igrače.

(63—2)

Največja dozidaj v Ljubljani bivša zbirka
vseh obstoječih sistemov

šivalnih mašin

domačega in tujega dela,

ki so bili obdarovani na dunajski svetovni razstavi z najvišjimi odlikovanji, po jako nizkih cenah z rečno garancijo edino le pri podpisnem.

Tam se dobiva tudi najboljša svila za mašino, preja, šivanke in skoraj vsi k mašini spadajoči aparati v večji kvantite prav po ceni.

Franc Detter,

v Ljubljani, judovska ulica.

C. k. priv. vzajemna zavarovalnica proti požarni škodi v Gradcu.

O k l i c.

Podpisano zastopništvo si daje čast vsem p. n. gg. zavarovalcem naznaniti, da je upravni svet sklenil, obrok za poplačo doneskov za leto 1874, kateri so enake visokosti kakor leta 1873,

do 31. sušca 1874

podaljšati.

P. n. gg. zavarovalci se tedaj uljudno vabijo za leto 1874 odmenjene društvene doneske v tem odločenem času poplačati, da jih ne doleté po §. 60 pravil odločeni slabi nasledki.

Pri tej priložnosti se tudi opominja, da je vzajemna zavarovalnica v Gradcu osnovala s 1. prosincem 1873 poseben razdelek za

zavarovanje premakljivih rečij

in torej zavaruje proti požarni škodi tudi stroje, blago, žetve in spravljene poljske pridelke in zaloge, sploh vse druge premakljive reči.

Ponudbe k zavarovanju se prejemajo pri podpisnem zastopništvu

v Ljubljani, na starem trgu, števil. 47

in pri okrajnem komisarstvu, kjer se tudi vse druge zavarovalstvo zadevajoče reči radovoljno razjasnujejo.

V Ljubljani, 20. svečana 1874.

Zastopništvo za Kranjsko
c. kr. priv. vzajemne zavarovalnice v Gradcu.

Karol Hudabiunigg,
inspektor.

(54—2)